

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Підстава: рішення проблемної
комісії «Радіаційна медицина» МОЗ
та НАМН України
Протокол № від 2018 р.

ФАХІВЦЯМ В ГАЛУЗІ
РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ,
ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ,
РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ,
РАДІАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ

**Противірусна терапія в комплексному
лікуванні хворих на неалкогольний
стеатогепатит**

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК:
ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ
НАУКОВИЙ ЦЕНТР
РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ
НАМН УКРАЇНИ

АВТОРИ
канд. мед.наук **НОСАЧ О.В.**
д-р мед.наук, проф. **ЧУМАК А. А.**
д-р мед.наук, проф. **ОВСЯННІКОВА Л.М.**
канд.мед.наук **САРКІСОВА Е.О.**
канд. біол. наук **АЛЬОХІНА С.М.**

м. Київ

Суть впровадження у пацієнтів, що страждають на неалкогольний стеатогепатит, проводять оцінку антигерпесвірусного імунітету та наявності персистенції вірусів родини герпесів призначають комплексну противірусну терапію як доповнення до етіопатогенетичного лікування.

Пропонується для впровадження в лікувально-профілактичні заклади охорони здоров'я України (багатопрофільні обласні, міські та районні лікарні, диспансери радіаційного захисту населення) та науково-дослідні установи, які здійснюють нагляд за пацієнтами, опроміненими внаслідок радіаційних аварій.

Неалкогольний стеатогепатит (НАСГ) має тривалий персистуючий перебіг, супроводжується розповсюдженою супутньою патологією серцево-судинної, ендокринної, бронхолегеневої систем та запальними захворюваннями опорно-рухового апарату та інших органів і систем, що сприяє формуванню фіброзу та цирозу печінки у віддаленому періоді після аварії [Гасанова О.В. та інш., 2016].

Дослідження показали, що НАСГ в учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС супроводжується моно- чи мікст-інфекцією вірусами родини *Herpesviridae* (простого герпесу 1 та 2 типів, цитомегалії та Епштейна-Барр) [Чумак А. А. та інш., 2016], яка сприяє порушенню функціонального стану печінки: підвищенню рівнів загального білірубіну, лужної фосфатази, гамаглутамілтрансептидази, аланінової та аспарагінової амінотрансфераз, підвищенню перекисного окиснення ліпідів і зниженням активності антиоксидантної системи (АОС).

За наявності в сироватці крові хворих на НАСГ антитіл класу IgG до вірусів родини *Herpesviridae*, що в 2 і більше разів перевищують референтні рівні, додатково до комплексної терапії гепатопротекторами та антиоксидантами призначають послідовно:

1. Інозин пранобекс (гропринозин, ізопринозин, новірин) по 1 г (2табл.) 4 рази на день x 6 днів
2. Ліастен по 2 мг(1 табл.) 2 рази на день розсмоктувати під язиком x 5 днів
3. Інозин пранобекс по 1 г (2табл.) 4 рази на день x 6 днів
4. Кислота рибонуклеїнова (нуклеїнат, нуклекс) 250 мг – по 1 капсулі 2 рази на день x 7-днів.
5. Інозин пранобекс по 1 г (2табл.) 4 рази на день x 6 днів
6. Ліастен по 2 мг(1 табл.) 2 рази на день x 5 днів
7. Валацикловір (валавір, вальтрекс, вальтровір, герпепвал, валацикловір-гетеро, герпациквір) по 1 г (2 табл.) 3 рази на день протягом 7 днів. Запивати не менше півсклянки води.
8. Валацикловір по 500 мг (1 табл.) 1 раз на день протягом 42 днів. Перші 20 днів одночасно приймати кислоту рибонуклеїнову 250 мг - по 1 капсулі 2 рази на день.

Лікування сприяє позитивній динаміці показників активності антиоксидантних ферментів: підвищенню каталази, супероксиддисмутази та достовірному зменшенню кількості хворих зі зниженим станом АОС; покращується функціональний стан печінки: зменшується активність гамаглутамілтранспептидази, амінотрансфераз, частота виявлення холестазу, гіперхолестеринемії, нормалізується рівень загального холестерину та глюкози крові; зменшується вираженість структурних змін печінки за даними ультразвукового дослідження. Знижуються показники титрів антитіл до персистуючих герпесвірусних інфекцій.

Інформаційний лист складений за матеріалами НДР«Оптимізувати методи лікування хворих на неалкогольний стеатогепатит в осіб, які зазнали дії іонізуючого випромінювання, на основі корекції метаболічних змін та супресії персистуючих інфекцій» № держреєстрації 0116U003568, термін виконання 2016-2018 рр.

За додатковою інформацією звертатись до авторів листа: Державна установа «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України», ст.наук.співр., канд. мед. наук Носач О.В. тел.050-833-4639; e-mail: elenanosach@ukr.net